

7/12100
G.K.124

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 30824082-610 2724
Konu : Ankara Milletvekili
Aylin NAZLIAKA'nın
Yazılı Soru Önergesi

.../.../2017
24 Mayıs 2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 14.03.2017 tarihli ve 31853594-610-2-2865-14350 sayılı yazınız.

Ankara Milletvekili Aylin NAZLIAKA'nın Bakanlığuma yönelttiği, TBMM 7/12100 Esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.


Mehmet ÖZHASEKİ
Bakan

EK :
Cevap Yazısı (4 sayfa)

ANKARA MİLLETVEKİLİ
SAYIN AYLİN NAZLIKA'NIN
TBMM 7/12100 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR:

Dünya Sağlık Örgütü'nün (DSÖ) verilerine göre Avrupa'da havası en kirli 10 kentten 8'i Türkiye'de bulunmaktadır. En önemli halk sağlığı sorunlarından biri olarak kabul edilen hava kirliliği, DSÖ tarafından kansere yol açan başlıca çevresel sorunlar arasında gösterilmektedir.

İngiliz Guardian gazetesinde yayınlanan Dünya Sağlık Örgütü'nün şehirlerdeki hava kalitesi ile ilgili verilerin analizi Türkiye'deki kentlerin havasının ne kadar kirli olduğunu ortaya koydu. DSÖ'nün veri tabanını kullanarak, kentlerde hava kalitesi üzerine yapılan analizde Avrupa'dan ABD'ye, Afrika'dan, Asya'ya hava kirliliğinin en yoğun yaşandığı kentlere dair bilgiler yer aldı. Analiz, dünya genelinde her gün milyarlarca insanın kirli hava soluduğunu gösteriyor.

Başkent Ankara hava kirliliği yüksek olan illerimizden biridir. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın verilerine göre Ankara'nın havası yıllardır kirlidir ve tüm uyarılara rağmen önlem alınmamaktadır. Bu kirlilik sonbahar ve kış aylarında insan sağlığını tehdit edecek boyutlara ulaşmaktadır.

2016 yılında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın Ankara Sincan'da bulunan Hava Kalitesi İzleme İstasyonunun ölçümlerine son verdiği iddia edilmektedir. Yaşanan bu durum bir skandaldır. Ankara'nın en önemli hava kalitesi izleme istasyonlarından birinde, 2016 yılında PM 10 ölçümü yapılmamıştır. Ankara'nın hava kalitesine ilişkin verileri saklamaya yönelik bu hamleye karşın TMMOB Kimya Mühendisleri Odası Ankara Şubesi; 2016 yılında başkentimizde PM 10 sınır değeri 420 defa aşıldığını açıklamıştır. Hava kirliliğinin en yoğun olduğu ilçelerden biri olan Sincan verilerinin eklenmesi durumunda bu sayının daha da artacağı ortadadır.

Tüm uyarılara rağmen Ankara'da özellikle hava koridorlarında dikey yapılaşma devam etmektedir. Raylı sistem (metro) yaygınlaştırılıp geliştirilemediği için otomobil sayısındaki artış, şehir içinde özel otomobil ağırlıklı ulaşım ve trafik sıkışıklığı bu kirliliği daha da arttırmaktadır.

Bu bağlamda;

1- Sincan Ankara'da hava kirliliğinin en yoğun yaşandığı ilçelerden biridir. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın Sincan'da bulunan Hava Kalitesi İzleme İstasyonu'nda 2016 yılında PM 10 parametresi ölçümlerinin yapılmadığı iddiası doğru mudur? Doğru ise 2016 yılına kadar devam eden bu ölçümlere neden son verilmiştir? Hangi gerçekler manipüle edilerek halktan saklanmaya çalışılmaktadır?

2- Kamu kurum ve kuruluşlarının öncelikli görevlerinden biri vatandaşlara kamuoyunun bilmesi gereken konularda yeterli ve doğru bilgi vermektir. Hele hele bu konu insan, toplum ve çevre sağlığıyla ilgiliyse bu hassasiyet daha fazla gözetilmelidir. Söz konusu istasyonun PM 10 ölçümlerine son verilmesi ilgili kurumun bu görevi aksatması anlamına gelmiyor mu? Yetkililer hakkında idari ve adli soruşturma açılacak mıdır?

3- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Hava Kalitesi İzleme İstasyonu verilerine göre 2016 yılında Ankaralıları kaç gün temiz hava solumuştur? Ankara'da temmuz, ağustos aylarında dahi hava kirliliği görülmesi hava kirliliği için acil önlem alınması gerektiğini göstermektedir? Alınan önlemler nedir? 2016 yılında Başkentte 2016 yılında PM 10 sınır değeri 420 defa aşılmıştır. Değerin aşıldığı gün ve ilçelere ilişkin verilerin ayrıntısı nedir?

4- Son yıllarda artan kanser hastalığı oranında hava kirliliğinin etkisi nedir? 2011-2017 döneminde Ankara özelinde kanser hastası sayısındaki artış nedir?



- 5- Akyurt, Ayaş, Bala, Beypazarı, Çamlıdere, Çubuk, Elmadağ, Evren, Gölbaşı, Gündül, Haymana, Kahramankazan, Kalecik, Kızılcahamam, Nallıhan, Polatlı, Şereflikoçhisar ilçelerinde PM 10 değerinin en yüksek olduğu dönem ve kirlilik oranı nedir? PM 10 değerinin en düşük olduğu dönem ve kirlilik oranı nedir?
- 6- Altındağ, Çankaya, Etimesgut, Keçiören, Mamak, Pursaklar, Sincan, Yenimahalle ilçelerinde PM 10 değerinin en yüksek olduğu dönem ve kirlilik oranı nedir? PM 10 değerinin en düşük olduğu dönem ve kirlilik oranı nedir?
- 7- Dünya Sağlık Örgütü'nün (DSÖ) verilerine göre Avrupa'da havası en kirli 10 kentten 8'i Türkiye'de bulunmaktadır. Bu kentlerimizde hangi önlemler alınacaktır?
- 8- Bugüne kadar bu konuda verdiğimiz soru önergeleri yanıtlanmamıştır. Bunun gerekçesi nedir? Çocuğuyla yaşlısıyla halkın sağlığını doğrudan ilgilendiren bir soru önergesine yanıt verilmemesini devlet ciddiyeti açısından nasıl değerlendiriyorsunuz?

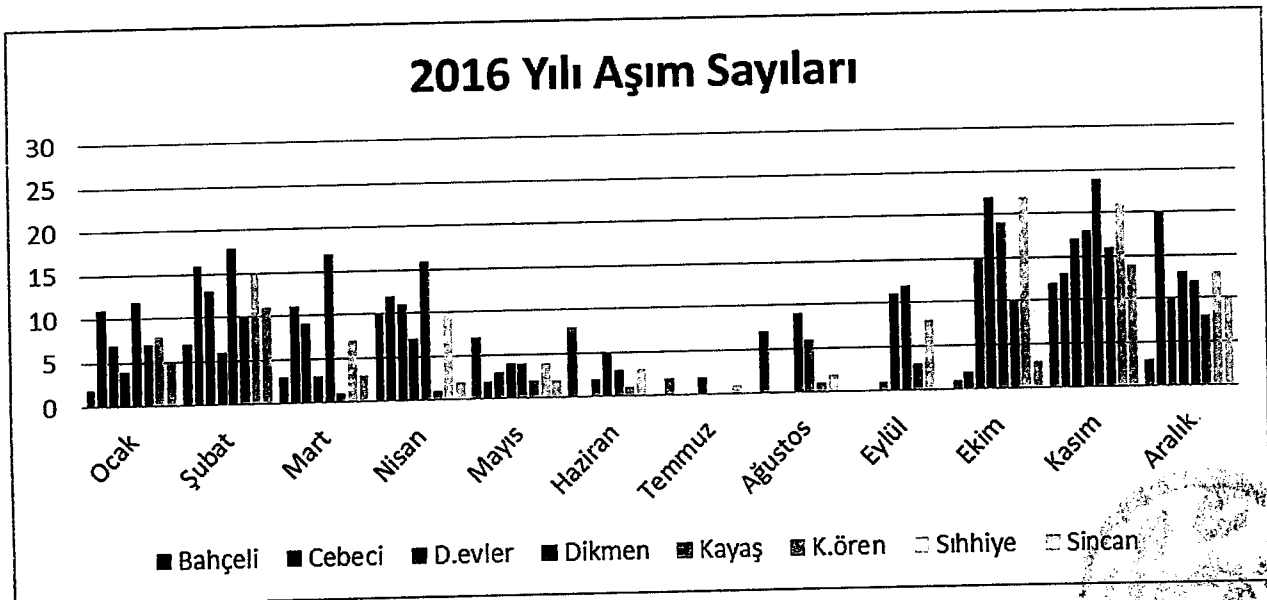
CEVAPLAR:

06.06.2008 tarih ve 26898 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ve Avrupa Birliğinin 96/62/EC, 99/30/EC, 2000/69/EC, 2002/3/EC ve 2004/107/EC sayılı direktiflerinin uyumlaştırılmasını içeren Hava Kalitesinin Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği'nde yer alan "ölçüm sonuçlarının kamuoyu bilgisine sunulması gerekliliği" ile ilgili hüküm uyarınca AB üye ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de hava kalitesinin izlenmesi amacıyla kurulan istasyonların ölçüm sonuçları anlık olarak kamuoyu bilgisine sunulmaktadır.

Bu kapsamda, Ankara ilinde hava kalitesinin izlenmesi amacıyla kurulmuş istasyon sayısı toplam 8 adet olup, söz konusu istasyonların yeri, ölçülen parametreler ve her bir istasyonun kurulduğu yıldan itibaren her bir parametresine ait saatlik, günlük, aylık, yıllık tüm ölçüm sonuçları Bakanlığımız tarafından www.havaizleme.gov.tr adresinden kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

Ayrıca tüm dünyada kullanılan hava kalitesi indeksinin sağlık etkileriyle ilişkisini gösteren sonuçlar, söz konusu web sayfasında anlık olarak kamuoyu bilgisine sunulmakta ve Ankara'da 5 noktada kurulu bulunan LED ekranlar vasıtasıyla da yayımlanmaktadır. Bahse konu web sayfası incelendiğinde de görüleceği üzere, Sincan Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonunda 2016 yılında % 95,4 oranında veri elde edilmiştir.

Bahse konu Yönetmelikte her bir kirlenici parametre için yıl içerisinde aşılması gereken aşım sayısı verilmiş olup PM₁₀ için 2016 yılı günlük sınır değeri olan 80 mg/m³ ün aşım sayısı 35 kez olarak tanımlanmıştır. Bu kapsamda, Ankara ilinde kurulu bulunan istasyonların yıllık ölçüm sonuçlarının aşım sayısına göre değerlendirilmesi aşağıdaki tabloda yer almaktadır.



Bakanlığımızca hava yönetimi mevzuatı kapsamında 81 ilde çalışmalar yapılmakta olup, 2013/37 sayılı Bakanlığımız Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Genelgesi gereği hava kalitesinin korunması ve kirliliğin azaltılması kapsamında yüksek kirlilik potansiyeli bulunan illerimizin Temiz Hava Eylem Planları hazırlanmıştır. Eylem planları kapsamında illerde kirliliğin kaynağında azaltımına ve hava kalitesinin korunmasına yönelik eylemler belirlenmiş olup, planlar dâhilinde uygulama Bakanlığımızca takip edilmekte ve periyodik olarak izlenmektedir. Çalışmalar Taşra Teşkilatımız koordinasyonunda hem yerel yönetimler hem de Mahalli Çevre Kurulları aracılığıyla ilgili kurum/kuruluşlar ile işbirliği halinde yürütülmektedir.

Belirtilen hususlar hakkında Sağlık Bakanlığından (Türkiye Halk Sağlığı Kurumu) alınan bilgiye göre kapsam ve doğruluğu açısından çağdaş dünya ülkeleri düzeyinde bulunan ülkemiz kanser kayıtları değerlendirildiğinde kanser sıklığının pek çok gelişmiş ülkeden düşük olduğu görülmektedir.

	Erkek	Kadın
Dünya	204,9	165,2
IARC'a üye 24 ülke	235,4	192,1
AB(28 ülke)	311,3	241,4
ABD	347	297,4
Türkiye**	220,3	156,8

*Yaşa göre standardize edilmiştir. 100.000 kişide

*Türkiye Birleşik Veri Tabanı 2014

Kaynak:Türkiye Kanser İstatistikleri

Erişim Adresi: http://kanser.gov.tr/Dosya/2017Haberler/2014-RAPOR_uzun.pdf

Ankara için kayıt süreçleri tamamlanmış kanser istatistikleri aşağıdaki tabloda belirtilmektedir. Bu verilere göre, Ankara'da kanser sıklığının arttığına yönelik yeterli bir istatistiksel kanıt bulunmamaktadır.

Kanser Görülme Sıklığı 1000.000 kişide (Deri dışında kanserler)	2010	2011	2012	2013	2014
Ankara	171,7	212,5	227,2	241,9	226,6

Bir ilde kurulacak istasyonların yerlerinin, tiplerinin ve ölçülecek parametrelerin belirlenmesinde etken olan faktörler arasında; nüfus, yüzölçümü, kirlletici parametrelerin konsantrasyon değeri, kirliliğin kaynağı vb. etkenler bulunmaktadır. Hava Kalitesinin Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği'nin Ek-II'sinde bu kapsama esas olan kriterler tanımlanmıştır. Bakanlığımızca 2014-2015 döneminde yapılan hava kalitesi ön değerlendirme projesi kapsamında Ankara ili dahil toplam 13 ilde yapılan çalışma neticesinde kurulacak istasyonların yerleri ve ölçülecek parametreler belirlenmiş ve Bakanlığımız Yatırım Programında yer alan Ankara ili de dahil olmak üzere diğer illerde istasyon kurulumları ile alakalı projeler başlatılmıştır.

2016 yılında Ankara İli hava kalitesi izleme istasyonlarımızda ölçülen PM₁₀ parametresinde; ildeki tüm istasyonların toplam aşım değerleri üzerinden değerlendirme yapmak yerine istasyon tiplerinin birbirinden farklı olması (örneğin Sıhhiye istasyonunun trafik kaynaklarını temsil etmesi) sebebiyle her bir istasyonun aşım sayısı üzerinden değerlendirme yapmak daha anlamlı olacaktır. Bu çerçevede, en düşük aşım miktarının Temmuz ayında, en yüksek aşım miktarının ise kış aylarında (Kasım) görüldüğü anlaşılmaktadır.

Söz konusu verilerin kaynağı olarak Dünya Sağlık Örgütü'nün hava kalitesi veri tabanı gösterilmekte olup, anılan veri tabanı incelendiğinde, ülkemize ait PM_{2.5} kirleticisine ait hava kalitesi ölçüm verilerinin kullanılmadığı, 2012 yılına ait yıllık ortalama konsantrasyon verileri üzerinden hesaplama yapıldığı tespit edilmiştir.

DSÖ verilerine göre adı geçen illerimizin tamamının, Bakanlığımızın 2013/37 sayılı Bakanlığımız Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Genelgesi uyarınca hava kalitesinin korunması ve kirliliğin azaltılması kapsamında Temiz Hava Eylem Planları hazırlanmış olup, Bakanlığımız ve Taşra Teşkilatımızca uygulama süreci takip edilmektedir.

